

Mjere zaštite bilja u povrtnim kulturama u lipnju

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 05.06.2023 *Брой:* 6/2023

Aktivnosti zaštite bilja u povrtnim kulturama tijekom lipnja nastavljaju se i u staklenicima i na otvorenom. Vrijeme se zagrijava, temperature rastu, a atmosferska vlažnost opada. Očekuje se aktivacija tripsa i grinja. Kišna razdoblja pogoduju povećanju populacija lisnih uši i pojavi određenih patogena, što je zauzvrat signal za budnost tijekom tih intervala.

Proizvodnja rasada

Rasad za kasne rajčice, glavičasto i cvjetaču, brokulu i poriluk još uvijek se uzgaja na otvorenim gredicama. Kod rasada kupusnjača, zbog čestih zalijevanja u ovom razdoblju, postoji opasnost od plamenjače i alternarioze. Ovisno o vremenskim uvjetima, u prisutnosti pljuskova i padova temperature, rajčice mogu biti napadnute bakterioznom pegavosti listova, ranom plamenjačom (alternariozom) i kasnom plamenjačom, a poriluk – od rđe. Uvjeti za povećanje populacija lisnih uši još uvijek postoje, ali su mogući i napadi tripsa i gusjenica. U kupusnjačama štetu uglavnom uzrokuju gusjenice, buhači i stjenice.

Sredstva za zaštitu bilja (SZP) korištena za tretiranje navedena su pod proizvodnjom u staklenicima i na otvorenom.

Proizvodnja u staklenicima

Do kraja mjeseca završava se berba rajčica i ranih krastavaca. U tim usjevima tretmani SZP-ovima provode se samo u slučaju apsolutne nužde. Koriste se pesticidi s kratkim rokom čekanja do berbe. Nastavlja se uzgoj kasnih krastavaca i paprike.

U krastavcima se mogu očekivati napadi **plamenjače (plamenjače tikvica)** i **pepelnice**. Protiv **plamenjače** tretmani se provode svakih 7-10 dana s ovlaštenim SZP-ovima: Golbex WP 250 g/da; Enervin SC 120 g/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Infinito SC 120-160 ml/da; Korseit 60 WG 20-30 g/da; Prev-Gold 160-600 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da. Prskajte uglavnom donju stranu lista. SZP-ovi registrirani protiv **pepelnice** su: Vivando 20 ml/da (0.02%); Dagonis 60 ml/da; Domark 10 EC 50 ml/da; Zoxis 250 EC 70 ml/da; Collis SC 40-50 ml/da; Legado 80 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Sivar 80 ml/da; Sonata SC 500-1000 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Topaz 100 EC – 35-50 ml/da; Trunfo 80 ml/da; Fytosev 200 ml/da; Fontelis SC 240 ml/da. U paprici tijekom ovog razdoblja pepelnica je glavni ozbiljan problem. Pri pojavi prvih mrlja tretirajte s registriranim SZP-ovima: Vivando 30 ml/da; Dagonis 60 ml/da; Kozavet DF 500 g/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Sonata SC 500-1000 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Teyzer 250 SC 80-100 ml/da; Topaz 100 EC – 35-50 ml/da; Fytosev 200 ml/da.

Zbog klimatskih uvjeta ove godine dolazi do masovne infestacije tripsa i lisnih uši u povrtnjacima

Među štetnicima tijekom ovog razdoblja najčešći su: **tripsi, staklenička bjelašica, lisne uši, muhe minirači, gusjenice, moljac rajčice, grinje.**

Za praćenje i smanjenje gustoće populacije postavljaju se ljepljive zamke – žute (za bjelašicu i lisne uši), svijetloplave (za tripse), crne (za moljca rajčice) i žuto-narančaste (za muhe minirače). Gdje je potrebno, provode se tretmani s ovlaštenim SZP-ovima.

Počinja razdoblje berbe u staklenicima.

Ponovno podsjećamo da koristite samo SZP-ove s kratkim rokom čekanja do berbe!

Proizvodnja na otvorenom

Uz česte, slabe oborine i visoku vlažnost, uvjeti su povoljni za pojavu kasne plamenjače u ranim rajčicama i krumpiru, plamenjača u lukovima i kupusnjačama, fitofthore u plodovima rajčice; uz intenzivne oborine – smeđe mrlje na listu (alternarioza); kada su oborine popraćene jakim vjetrom – bakterijske pegavosti listova i opekline na rajčicama i papricama.

Za razvoj **kasne plamenjače** u rajčicama i krumpiru uvjeti su posebno povoljni u objektima s plastičnom zaštitom, gdje se u ranim jutarnjim satima stvara obilna rosa. Inkubacijsko razdoblje, ovisno o uvjetima, je 3-10 dana. Gljiva se razvija pod specifičnom kombinacijom meteoroloških uvjeta – "kritičnim razdobljima", a to su:

- Slabe, kontinuirane oborine koje traju dva ili više dana.

- Relativna vlažnost zraka tijekom razdoblja iznad 75%.
- Oblačnost iznad 8 okata.
- Prosječna dnevna temperatura – oko 16⁰C (min 10-12⁰C; max 18-25⁰C).

Zadržavanje kapljica vode duže od 4 sata na površini biljke također je preduvjet za nove infekcije.

U prisutnosti kritičnih razdoblja usjevi rajčice tretiraju se registriranim SZP-ovima: Azaka 80 ml/da; Acticcluster 300-400 ml/da; Enervin SC 120 g/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Cuproxat FL 0.3%; Orvego 70 ml/da; Revus 250 SC 50 ml/da; Cymbal flow 50 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Teyzer 250 SC 80-100 ml/da; Folou 80 WG 200 g/da; Funguran OH 50 WP 0.15%.

U **krumpiru**, SZP-ovi registrirani protiv kasne plamenjače su: Banjo 30-40 ml/da; Vitra 50 WP 150 g/da; Dimix 500 SC 30-36 ml/da; Diflunova 100 ml/da; Enervin SC 120 g/da; Zorvec endavia 40 ml/da; Carial flex 60 g/da; Cuproxat FL 300 ml/da; Lemay 50 ml/da; Revus 250 SC 50 ml/da; Cymbal Flow 50 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Fluazinova 40 ml/da; Funguran OH 50 WP 150 g/da. Za suzbijanje **plamenjače u luku** registrirani su: Zoxis 250 SC 80-100 ml/da; Korseit 60 WG 30-40 g/da; Orvego 70 ml/da; Signum 150 g/da i Teyzer 250 SC 80-100 ml/da.

Protiv **plamenjače** u **kupusu** registriran je samo Infinito SC 160 ml/da, ali se mogu primijeniti i drugi proizvodi registrirani protiv plamenjača.

Protiv **plamenjače** u **luku** tretmani se provode s: Zoxis 250 SC 80-100 ml/da; Korseit 60 WG 30-40 g/da; Orvego 70 ml/da; Signum 150 g/da; Teyzer 250 SC 80-100 ml/da.

Pažnja: U otopine za prskanje koje se koriste za tretmane usjeva kupusnjača i luka treba dodati adjuvant.

Protiv **rane plamenjače (crne pegavosti listova)** u **rajčicama i papricama** prskati s: Azaka 80 ml/da; Dagonis 100 ml/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Kopforce Extra 200 g/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Prev-Gold 200-600 ml/da; Sinstar 70-80 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Teyzer 250 SC 80-100 ml/da. Protiv **crne pegavosti listova** u krumpiru registriran je Taegro 18.5-37.0 g/da, ali se mogu primijeniti i SZP-ovi registrirani za rajčice.

Protiv **alternarioze** u **rasadu kupusa** mogu se primijeniti: Azaka 100 ml/da; Dagonis 100 ml/da; Zoxis 250 SC 80-100 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da i Teyzer 250 SC 100 ml/da.

Protiv **bakterioznih bolesti** u **rajčicama i papricama** tretirati s: Cuproxat FL 0.3%; Taegro 18.5-37.0 g/da; Funguran OH 50 WP 0.3%.

Pri pojavi prvih mrlja rđe u poriluku, luku i češnjaku tretirati sa Zoxis 250 SC 80-100 ml/da ili Ortiva Top SC 100 ml/da.

U rasadu kupusa i ranom kupusu pratite napade **kupusnog bijelca, kupusnog moljca i kupusnih buhača**.

Protiv **kupusnog bijelca** tretirati s: Altacor 35 WG 8-10 g/da; Exalt 200 ml/da; Meteor 60-70 ml/da; Citrin Max/Cyperkill 500 EC/Cipert 500 EC/Poli 500 EC 5 ml/da; Dipel 2X 100 g/da. Za suzbijanje **kupusnog moljca** registrirani su Altacor 35 WG 8-10 g/da i Exalt 200 ml/da, a protiv **k**